

Tisková zpráva

13. 12. 2018

K okamžitému zveřejnění

Pozoruhodný sad dalším Místem pro přírodu

Český svaz ochránců přírody vykupuje již 15 let zajímavá přírodní místa, která si zaslouží naši ochranu. Zatím posledním „Místem pro přírodu“ je pozoruhodný sad Na nebesích na Radnicích.

Staré sady mnohdy ukrývají unikáty – dávno zapomenuté nebo vzácné odrůdy ovoce. Tyto odrůdy jsou nejen dědictvím našich předků, mají často i pozoruhodné vlastnosti dobře využitelné při výsadbách stromů ve volné krajině – minimální nároky na péči, dlouhověkost, vysoký vzrůst. Sad na návrší nad Radnicemi, zvaném Na nebesích, je v tomto směru doslova pokladem. Nachází se zde poměrně pestrá skladba druhů (třešně, jabloně, hrušně, ořešáky) i odrůd. Největší zajímavostí je několik odrůd třešní, které se zatím nepodařilo s jistotou ztotožnit se žádnou známou odrůdou a z nichž některé nebyly nalezeny nikde jinde než právě v tomto sadu. Vzhledem k tomu, že každá odrůda zde roste jen v několika málo stromech (někdy i v jednom jediném), sad působí, že byl kdysi vysázen nikoli jako produkční, ale jako sbírkový.

Vlajkovou lodí radnických „ovocných záhad“ je pestrá polochrupka velmi příjemné chuti a plavé barvy, pracovníčně nazývána Radnická plavka. Poslední výzkumy směřují k u nás dnes již poměrně vzácné odrůdě Eltonova, i vzhledem k ní však vykazuje „Radnická plavka“ drobné rozdíly.

Staré sady, to však nejsou jen zajímavé odrůdy. V naší krajině nahrazují řídké lesy či lesostepi, tedy biotopy v minulosti tvořící běžný obraz středoevropské krajiny, dnes již téměř vymizelé. Díky tomu patří takové sady k jedním z nejbohatších míst co se různých rostlin a živočichů týká. „Toulavý polostín“ roztroušených stromů má ráda řada rostlin – a kde je hodně různých rostlin, bývá i hodně hmyzu. Staré stromy jsou vhodným hnízdištěm pro ptáky a takovýmto biotopem nepohrdne ani leckterý plaz. Navíc osluněné ovocné stromy, zejména třešně, jsou oblíbené i řadou xylofágních (ve dřevě žijících) druhů hmyzu.

Dnes je sad Na nebesích hodně zpustlý, téměř kompletně zarostlý křovinami, a tak zde čeká Pozemkový spolek Radnice, mající nově vykoupenou lokalitu ve správě, hodně práce, než se dostane do optimální podoby.

Bližší informace:

Jan Moravec, koordinátor kampaně Místo pro přírodu – 777 063 340

Marie Pašková, Pozemkový spolek Radnice - 606 956 408

Poznámky:

Místo pro přírodu je kampaň Českého svazu ochránců přírody, jejímž cílem je výkup ohrožených přírodně cenných pozemků či pozemků, na něž se snažíme přírodu navracet. Za 15 let se takto díky finančním darům stovek dárců podařilo pro přírodu zachránit již 140 hektarů pozemků. Přispět na

výkupy dalších lokalit můžete na konto veřejné sbírky Místo pro přírodu 999922/0800 i vy. Bližší informace na www.mistoproprrodu.cz a na facebooku Místo pro přírodu.

Pozemkové spolky jsou neziskové organizace pečující o přírodní a kulturní dědictví na základě vlastnického či užívacího práva nebo v úzké spolupráci s vlastníky. Toto zaručuje zachování hodnot takovýchto míst i v budoucnosti. Hnutí pozemkových spolků, zahrnující dnes v České republice na šest desítek organizací, zastřešuje Český svaz ochránců přírody. Finančně podporuje hnutí pozemkových spolků Ministerstvo životního prostředí. Bližší informace na <http://pozemkovespolky.csop.cz>

sad Na nebesích (foto Jan Moravec)

„Radnická plavka“ (foto Martin Lípa)